

רישוי עסקים

רקע

1. בפברואר 2013 הגיעו למשרדי מבקרת העירייה מכתבים אנונימיים מהם עולה כי רעייתו של עובד בתפקיד **מתאם גורמי חוץ** באגף רישוי ופיקוח על עסקים (להלן - **אגף**), מנהלת עסק בשם **א"ב המייצג בעלי עסקים** בהליך קבלת רישיון עסק בעירייה.
2. עקב התלונות, נערכה ב-7.2.13 פגישה שנועדה להסדיר את שאלת ניגוד העניינים, בנוכחות מנכ"ל העירייה, מנהל האגף ומתאם גורמי חוץ. ב-18.2.13 כתבה רעייתו של מתאם גורמי חוץ מכתב למנכ"ל העירייה (להלן - **מכתב למנכ"ל** או **מכתב התחייבות**) בו נאמר, בין היתר, כי בפגישה מ-7.2.13 נמסר לבעלה כי ניתנת לו אפשרות להישאר בתפקידו באגף בכפוף להגשת מכתב התחייבות חתום בידי הרעייה, לפיו היא מפסיקה את עבודתה הקשורה לאגף, אך תוכל להמשיך לעבוד מול אגפים אחרים בעירייה. במכתבה למנכ"ל התחייבה רעייתו של מתאם גורמי חוץ להפסיק את פעילותה העסקית מול האגף, לאחר שתסיים את הפעילות בכל התיקים שהגישה כבר מסמכים בענייניהם לעירייה ובחמישה עסקים חדשים אשר עם בעליהם נחתם כבר הסכם עבודה.
- ב-25.2.13 העביר מנכ"ל העירייה את המכתב ליועץ משפטי חיצוני לעירייה: "אבקש תגובתך במכתב לפונה". תשובתו של היועץ המשפטי הייתה: "עיינתי במכתבה של [הרעייה] ולצדדי אין הוא מספק; על הגברת להימנע מלעבוד מול עיריית ראשון לציון בכל אגפיה, ככל שלא תעשה כן - ניגוד העניינים יימשך". מבקרת העירייה העירה בנדון בדוח ביקורת אחרון.¹
3. ב-22.2.13 כתב מנהל האגף למנכ"ל העירייה:

"...בקשות לרישיון ותכניות הגשה עדיין מוגשות לאגפנו ע"י הנדסאים שונים הקשורים לכאורה לחברת [א"ב] ואשר מופיעים באתר החברה באינטרנט כחלק מצוות העובדים. התכניות מוגשות תוך שימוש בכתובות שונות ללא הזכרת שם החברה בכוונה תחילה, דבר היוצר בלבול וקושי של עובדי האגף בקבלת בקשות רישוי חדשות... לעובד [מתאם גורמי חוץ] יש גישה דרך המערכת הממוחשבת לעסקים הנמצאים בהליך משפטי ואשר זקוקים לעזרה מהסוג הנ"ל... אחד התפקידים העיקריים של העובד באגף הנו קידום עסקים ותיאום מול שירותי הכבאות. כל דוחות ביקורת הכבאות מועברים לטיפולו כולל

¹ בביקורת בנושא "רישוי עסקים" שנכללה בדוח מבקרת העירייה לשנת 2012 (מספר 33) המליצה הביקורת: "בנוגע לעובד האגף שיש חשש כי ימצא במצב של ניגוד עניינים, יש לשקול להעבירו לאגף אחר שאינו קשור לתחום עבודתה של החברה שבבעלות רעייתו. על כל פנים, יש לפעול בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה (הנחיה מספר 1.1555). בנושא 'עריכת הסדרים למניעת ניגוד עניינים בשירות המדינה'."

הנחיות היועץ המשפטי לממשלה מתייחסות ל"עובד ציבור העלול להימצא במצב של ניגוד עניינים בעבודתו הציבורית כאשר עניין עליו הוא מופקד בתפקידו הציבורי עלול להתנגש עם עניין אחר שלו או עם תפקיד אחר שהוא ממלא". לפי ההנחיות, מטרת ההסדר עם העובד היא להטיל עליו את האחריות להימנע ממצב של ניגוד עניינים. ההסדר למניעת ניגוד עניינים ייערך בידי היועץ המשפטי, ורק לאחר שזה האחרון בדק את שאלת ניגוד העניינים. בהנחיות נאמר, בין היתר, כי על היועץ המשפטי להתייחס לכמות העניינים שלגביהם קיים חשש לניגוד עניינים, לסוג הנושאים שלגביהם קיים ניגוד עניינים ולאינטנסיביות של המגע בין שתי המערכות.

הוצאת התראות לעסקים, עזרה לבעלי עסקים ותיאום ביקורות בשטח... העובד חשוף למידע ממוחשב לגבי כל העסקים שסורבו ע"י הגורמים המאשרים וכל העסקים שטרם הגישו בקשות לרישיון ותכניות הגשה הנדסיות..."

תגובת מתאם גורמי חוץ:

"מכתבו של [מנהל האגף]... בשקר יסודו, שכן מיום 18.2.13 או בסמוך לכך, כאשר נמסר מכתבה של אשתי למנכ"ל העירייה, לא הוגשה כל תכנית ו/או בקשה לרישוי עסק לעיריית ראשון לציון ע"י אשתי ו/או ע"י מישהו אחר עבור אשתי. כל זאת עד לאחר פגישתה של אשתי בלשכת המבקרת והעברת רשימת העסקים שצוינו במכתבה למנכ"ל העירייה מיום 18.2.13. יתר על כן, רק לאחר פעולה זו של אשתי, הוגשה לראשונה בקשה חדשה וזאת ביום 12.5.2013 כאשר שם העסק היה אחד מאותם עסקים המופיעים ברשימה שנמסרה לכם."

4. בתלונה נוספת שהגיעה לידי הביקורת מ-27.2.13 נרשם: "החברה [א"ב] ממשיכה להגיש בקשות לרישיון בתחבולות שונות תוך שימוש בשמות בדויים ובכתובות מתחלפות."

תגובת מתאם גורמי חוץ:

"אינני מכיר כלל את התלונה בה מדובר [מ-27.2.13], ועד היום תלונה זו לא הוצגה כלל בפניי כדי שאוכל להפריך ו/או להזים את הכתוב בה."
הביקורת מציינת כי התלונה הוצגה למתאם גורמי חוץ ב-26.5.13, עת נפגש לראשונה עם צוות הביקורת.

תגובת מנהל האגף:

"במהלך חודש ינואר 2013 פנו אליי מספר גורמים בטענה שאשתי של מתאם גורמי חוץ באגף רישוי עסקים, שתפקידו לסייע לבעלי עסקים בהליך הרישוי ולקדם מול גורמים עירוניים וממשלתיים, מנהלת ומפעילה חברה פרטית המגישה בקשות ותכניות לרישיון עסק ועוסקת אף היא בקידום הליכי רישוי מול גורמים עירוניים וממשלתיים.
"פנית אל העובד והצגתי בפניו את הטענות ותגובתו הייתה שלא מדובר בניגוד עניינים ואשתי תרחיב את פעילותה. לאחר שהגיע לידי מידע נוסף, מעובד בכיר באגף, המוכיח כי אשתי של העובד מנהלת חברה בשם [א"ב] העוסקת ברישוי עסקים וכתובת החברה הנה כתובתו הפרטית של העובד, נאלצתי לפנות בנושא זה ליועצת המשפטית לעירייה שיעצה לי לפנות מיד למנכ"ל העירייה היות ויש חשש לניגוד עניינים.
"יש לציין כי הפגישה שנערכה עם העובד בלשכת מנכ"ל העירייה ביום 13-2-7 הנה פועל יוצא של האירועים הנ"ל, ואין לפגישה זו שום קשר למכתבים אנונימיים כאלו ואחרים שנתקבלו במשרדי מבקרת העירייה..."

עבודת הביקורת

1. במאי 2013 פנה מתאם גורמי חוץ למבקרת העירייה בבקשה לבדוק את הטענה כי רעייתו הפרה את התחייבותה למנכ"ל העירייה.
2. הביקורת בדקה האם מהמסמכים שהועברו לעירייה, לאחר כתיבת המכתב למנכ"ל, ניתן להסיק כי רעייתו של מתאם גורמי חוץ הפרה את התחייבותה הנ"ל.
3. הביקורת כללה, בין היתר, את הפעולות הבאות:
 - א. שיחות עם מתאם גורמי חוץ ורעייתו, מנכ"ל העירייה ומנהל האגף.
 - ב. עיון במסמכים רלוונטיים.
4. הליך איסוף ממצאי הביקורת נערך בחודשים מאי-אוגוסט 2013.
5. טיטות הממצאים הועברו להתייחסות המבוקרים.

ממצאים

1. פרסום באתר האינטרנט

- בבדיקה באתר האינטרנט של א"ב נכון לפברואר 2013 עולים הנתונים הבאים:
- 1.1 העסק א"ב רשום בכתובת מגוריו של מתאם גורמי חוץ.
 - 1.2 צוות העובדים כולל, נוסף לרעייתו של מתאם גורמי חוץ, שישה עובדים (להלן - **אנשי הצוות**). שמות אנשי הצוות ותמונותיהם פורסמו באתר האינטרנט.²
 - 1.3 השירותים המוצעים באתר כוללים ליווי של בעל העסק מול העירייה ומול גורמי חוץ, כגון איכות הסביבה, משרד החקלאות ושירותי כבאות והצלה:

"...אנחנו בא"ב מלווים עסקים בגדלים שונים בתהליך לקבלת רישיון עסק, היתרי בנייה, איתור נכסים ועוד. צוות המומחים שלנו יעמוד לצדך לאורך כל הדרך לפתיחת עסק חדש... אנו, צוות א"ב, משקיעים מאמצים רבים ומשאבים גדולים לקידום תהליך רישוי העסקים של עסקך, מול הרשויות והגופים הדורשים זאת ממך עד אשר מתקבל רישיון העסק.

"כל עסק הרשום **בצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי) - התשנ"ה-1995** חייב ברישיון עסק. אנחנו בא"ב] נלווה אותך בדרך להוצאת רישיון עסק מול הגורמים הנותנים רישוי כגון:

 - משטרה
 - עירייה
 - כיבוי אש
 - משרד הבריאות
 - משרד העבודה

² נכון לאוגוסט 2013, שמותיהם ותמונותיהם של אנשי הצוות אינם מוצגים עוד באתר האינטרנט של א"ב.

- משרד החקלאות
 - משרד איכות הסביבה
- "כמו כן מציעה [א"ב] שירותי טיפול במקרים של אישורים חוזרים או סירובים ממנגנונים שונים כמו איכות הסביבה, משרד החקלאות, שירותי הכבאות וההצלה או המשטרה ועוד." [ההדגשה במקור]

2. מכתב התחיבות

- 2.1 מנכ"ל העירייה מסר לביקורת כי המכתב אינו משקף את שסוכם בפגישה: רעיית העובד תסיים לטפל בארבעה-חמישה תיקים בלבד שהטיפול בהם כבר החל, ושאת פרטיהם עליה להעביר לעירייה, ולא בתיקים חדשים של עסקים שנחתם עמם הסכם אך הטיפול טרם החל. כמו כן, רשימת התיקים לא הועברה לעירייה.
- 2.2 לא נערך פרוטוקול לישיבה.

תגובת מתאם גורמי חוץ:

"...חוסר התגובה של המנכ"ל למכתבה של אשתי מיום 18.2.13 מוכיח כי אכן מכתב זה משקף לחלוטין את אשר התנהל בפגישה ואת אשר סוכם בה... באשר לרשימת תיקים זו [היא] הוצגה לפני המנכ"ל ונמסרה לו, בדיוק כפי שהעתק שלה נמסר למבקר..."

הרשימה הועברה לביקורת ב-4.6.13 (ראו סעיף 3.1).

תגובת מנהל האגף:

"...בפגישה עם מנכ"ל העירייה סוכם עם העובד כי אשתו תפסיק את פעילותה היות וקיים חשש חמור לניגוד עניינים. המנכ"ל הסכים כי אשתו של העובד תסיים לטפל ב 4-5 תיקים שהטיפול בהם כבר החל בתנאי שתעביר לעירייה רשימה של אותם תיקים. מעולם לא אישר מנכ"ל העירייה שאשתו של העובד תטפל בתיקים חדשים שאיתם נחתם הסכם, כפי שטוען העובד, ומעולם לא הועברה לעירייה אותה רשימת העסקים הכוללת 4-5 תיקים, כפי סוכם בפגישה ע"י מנכ"ל העירייה. מכתבה של אשתו של העובד למנכ"ל העירייה... אינו משקף את שסוכם באותה פגישה. בנוסף אבקש להזכיר את דבריו של [יועץ משפטי חיצוני לעירייה] בישיבה נוספת שנערכה בנושא זה בלשכת מנכ"ל העירייה ובו הוא טען בצדק כי מכתב ההתחיבות של אשתו של העובד הנו מעורפל ואינו ניתן לבדיקה. הוא הוסיף כי המקרה מעמיד אותי בפני מצב בלתי אפשרי מול בעלי עסקים ואדריכלים הטוענים כי לחברה שבעלות אשתו של העובד יש יתרון משמעותי בעבודתה מול אגף הרישוי וכי אין באפשרותי לבדוק מידי יום האם הוגשו מסמכים ע"י חברת א"ב ועובדיה..."

"טענותיו של העובד כאילו עמדו הוא ואשתו בסיכום עם מנכ"ל העירייה שקריות כיוון שהן מתבססות על מכתב ששלחה אשתו של העובד למנכ"ל, מכתב שאינו משקף את שסוכם עמו."

3. בדיקת תיקים

3.1 ב-4.6.13 עו"ד המייצג את רעייתו של מתאם גורמי חוץ העביר לביקורת רשימה הכוללת תשעה עסקים שא"ב טיפלה בענייניהם מול האגף. זאת, לאחר שרעייתו של מתאם גורמי חוץ מסרה לביקורת כי הרשימה שישלח עורך דינה מכילה את המידע על אודות כל העסקים שייצגה באגף, ואליהם התייחסה במכתבה למנכ"ל מ-18.2.13 (להלן - **רשימת העסקים**). כמו כן, היא מסרה כי חתמה על הסכם עבודה עם חמישה בעלי עסקים חדשים. למעט שם עסק אחד שנמסר לביקורת ונכלל ברשימת העסקים, שמות העסקים החדשים לא הועברו לביקורת.

3.2 עוד מסרה הרעייה לביקורת כי אנשי הצוות המוצגים באתר האינטרנט של א"ב מייצגים עסקים גם באופן עצמאי שאינו קשור ל-א"ב. לדבריה, אנשי הצוות נותנים לה שירותים כעצמאיים בתחומים שונים.

מעיון במסמכים שונים שהוגשו לעירייה ונמסרו לביקורת ממנהל האגף עולה כי לאחר שליחת המכתב למנכ"ל הוגשו לעירייה מסמכים נוספים בידי אנשי הצוות, לרבות בנוגע לעסקים שלא נכללו ברשימת העסקים, כמפורט בדוגמאות הבאות:

▪ שם העסק: ט"ו בע"מ

- העסק כלול ברשימת העסקים.
- במועד לא ידוע חתם בעל העסק על ייפוי כוח ל-א"ב לטפל בעבורו בהליכים הקשורים להוצאת רישיון עסק.
- ב-25.4.13 נשלח למספר הפקס של א"ב טופס "בדיקת מונעי זרימה חוזרת" חתום בידי מתקין/בודק מוסמך.
- ב-5.5.13 הוגשה לעירייה "תכנית חדשה ומתוקנת" לרישיון עסק. עורך הבקשה הוא אחד מאנשי הצוות, אולם כתובתו לפי התכנית שונה מזו של א"ב.

תגובת מתאם גורמי חוץ:

"...בעניין העסק [ט"ו בע"מ] חלה התנהלות מוזרה, בלשון המעטה, של עובדי האגף לרישוי עסקים בעירייה. מסתבר שביום בו הגישה אשתי, בשעות הבוקר, את אישור בודק תקינות מז"ח (מונע זרימה חוזרת), שזהו האישור האחרון הנדרש בתיק קודם הבאתו לבדיקה טרם הנפקת רישיון, לפתע פתאום נשלח תברואן... לבצע ביקורת במקום העסק, ביקורת אותה למעשה ביצע כבר מס' חודשים קודם לכן, ביום 31.1.13. אך בכך לא די, מסתבר כי באורח פלא נעלמו כל התכניות והאישורים מתיק העסק הנמצא באגף רישוי עסקים, ונותרו בו אך ורק תכניות ישנות ולא רלוונטיות, דבר אשר כמובן מנע את הוצאת רישיון העסק. לפתע נדרשה אשתי להגיש את כל המסמכים מחדש, דבר אשר נעשה ביום 5.5.13 וזהו התאריך כמובן בו מנופף בשמחה רבה [מנהל האגף] בטענתו כי אשתי ממשיכה לעבוד מול העירייה."

לדברי מתאם גורמי חוץ, ב-7.1.13 שילם בעל העסק אגרה לעירייה והגיש לאגף לראשונה את הבקשה ואת התכניות לרישיון עסק. תכניות אלה, לדבריו, "נעלמו" מהתיק והוגשו פעם נוספת ב-5.5.13.

להלן ממצאי הביקורת בנוגע לטענה שהועלתה בתגובתו של מתאם גורמי חוץ על סמך מסמכים והסברים שהציג מנהל האגף בפני הביקורת:

- מעיון באחת התכניות שנמצאה בתיק העסק עולה כי ב-5.2.13 אישר ממונה תיאום הנדסי באגף את בדיקת התכניות שהוגשו.
- מהות העסק כפי שנרשם בתכניות היא "מכבסה". בתשריט שנכלל בתכניות מוצג חדר המיועד ל"עמדת צביעת גיינסים".
- לדברי מנהל האגף, במועד הגשת אישור בודק תקינות מז"ח (לאחר 25.4.13) לא ניתן היה להעביר את התיק לבדיקה טרם הנפקת רישיון, מאחר שמשרד התמ"ת טרם העביר את אישורו למתן רישיון עסק (ב-19.5.13 התקבל באגף "סירוב למתן רישיון עסק" ממשרד התמ"ת).
- לדברי מנהל האגף, ביקור התברואן בעסק לא עיכב את מתן הרישיון מאחר שכאמור טרם התקבל אישור משרד התמ"ת. עוד הוסיף, שבמועד הביקור איתר התברואן כי בעסק ניתנים גם שירותי גיהוץ - פעילות שלא צוינה במהות העסק שצורפה לבקשה.
- מעיון ב"תכנית חדשה ומתוקנת" מ-5.5.13 עולה כי מהות העסק השתנתה ל"מכבסה וגיהוץ", וההערה שנרשמה לגבי השימוש בחדר הנכלל בתשריט (עמדת צביעת גיינסים) נמחקה.
- ב-3.10.13 נשלחה למשרד התמ"ת "תכנית בטיחות לשנת 2013" שהמציא בעל העסק לאגף.
- נכון למועד הבדיקה (14.10.13) טרם אישר משרד התמ"ת מתן רישיון לעסק.

תגובת מנהל האגף:

"בעל העסק... חתם על ייפוי כוח עם חברת [א"ב] לשם הגשת בקשה לרישיון, הכנת תכניות עסק וטיפול בהליך הרישוי. תכניות העסק הוגשו ע"י הנדסאי [...] המופיע באתר האינטרנט של חברת א"ב. בתיק העסק קיימות תכניות עסק ישנות למכבסה שהוגשו בינואר 2013 כך שהטענה כי תכניות אלו נעלמו **אינה**

נכונה.

"בתכניות הישנות שורטט ע"י ההנדסאי חדר גדול לצביעת גיינסים וחדר לגיהוץ בגדים. בגין שני עיסוקים אלו לא הוגשה בקשה לרישיון ולכן נשלח תברואן האזור לביצוע בדיקה נוספת להתאמת תכנית ההגשה למצב בשטח. ואכן הוכנה תכנית מתוקנת עפ"י דרישתנו שהוגשה ביום 5.5.2013 שכללה הפעם את הפריט הנוסף של גיהוץ, ואילו חדר צביעת הגיינסים ששורטט בתוכניות הישנות בוטל בהסכמת בעל העסק שלא מבוצעת צביעת גיינסים במקום.

"הטענה כי האישור האחרון שנותר להנפקת הרישיון הנו אישור תקינות מז"ח **אינה נכונה**. בקשה לרישיון עסק נשלחה ממשרדנו למשרד התמ"ת בפברואר 2013. נציגי משרד התמ"ת ביקרו בעסק בתאריך 30.4.2013 וסירבו לאשר את

הבקשה עקב ליקויים שונים שנמצאו בעסק. בעל העסק פעל לתיקון הליקויים, הגיש למשרדנו תכנית בטיחות חדשה בתאריך 3.10.2013 ונכון להיום [20.10.13] הבקשה נמצאת שוב בבדיקה וטיפול משרד התמ"ת. רק לאחר אישור משרד התמ"ת יונפק הרישיון.

"לסיכום: תכניות העסק שהוגשו בחודש ינואר 2013 לא שיקפו ולא תאמו את המצב בשטח ואת הבקשה שהוגשה לרישיון, ולכן היה צורך בהגשת תכנית מתוקנת. בנוסף, דרישות משרד התמ"ת מעולם לא הושלמו ונכון להיום הוגשה תכנית בטיחות חדשה שנבדקת בימים אלו על ידי נציגי משרד התמ"ת. הטענות שהיה ניתן להנפיק רישיון לעסק זה שקריות.

"מבדיקת תכנית ההגשה שהגיש הנדסאי [עורך הבקשה] עולה שוב הבעיה שהעסק מטופל ומיוצג ע"י חברת 'א"ב' אך התכנית מוגשת ע"י הנדסאי מטעמה שלא טורח לציין בתכנית את שם החברה וכתובתה..." [ההדגשות במקור]

■ שם העסק: ד"פ

- העסק אינו כלול ברשימת העסקים.
 - ב-13.2.13 הוגשה לעירייה תכנית לרישיון עסק.
- עורך הבקשה הוא אחד מאנשי הצוות וכתובתו לפי התכנית שהגיש היא כתובת מגוריו של מתאם גורמי חוץ (כתובת א"ב).
לטענת עורך הבקשה הוא מייצג את העסק באופן עצמאי ולא באמצעות א"ב ובטעות רשם את הכתובת הנ"ל.

תגובת מתאם גורמי חוץ:

"העסק אינו כלול ברשימת העסקים שכן אין מדובר בעסק השייך לאשתי והיא מעולם לא טיפלה בו. עסק זה הנו לקוח של מר [עורך הבקשה] והוא אשר מטפל בו. אמנם מר [עורך הבקשה] גם מבצע עבודות לעתים עבור אשתי אך לא במקרה זה."

לתגובתו של מתאם גורמי חוץ צורף מכתב מעורך הבקשה. במכתב צוין, כדלקמן:

"אני [עורך הבקשה]... בעל עסק הנקרא... מבצע לבד ללא כל שותפות או עזרה את תכניות... בקבלת רישיון עסק [ד"פ]... בתקופת ההגשה שנעשתה ב-13/2/13 הייתי... ובמעברי דירות ובטעות ללא כוונה לא שמתי לב שבשורת הכתובת והטלפון רשומה הכתובת של [רעייתו של מתאם גורמי חוץ] **כאשר לרעייתו של מתאם גורמי חוץ** [אין קשר לפרויקט הנ"ל]. כעורך בקשה קבוע לעירייה שמאחוריי יותר ממאה וחמישים בקשות לרישיונות עסק, כמאה רק בראשון לציון, יש לי טבלה קבועה בתוכנת השרטוט שבה אני משנה רק את פרטי המבקש והגוש ללא צורך להחליף את פרטי העורך (הפרטים שלי). באותה הגשה מדוברת כנראה בטעות ובתום לב השתמשתי בדף ההגשה הלא נכון, דבר שתוקן לאחר שנודע לי. בתחילת השנה עבדתי עבור [רעייתו של מתאם גורמי חוץ] במספר מצומצם של פרויקטים, כארבע-חמש הגשות, שלאחריהן הפסקנו לעבוד ביחד

ומאז אני לא מבצע עבור [רעייתו של מתאם גורמי חוץ] עבודות של שרטוט והגשת תכניות לרישוי עסק. " [ההדגשה במקור]

תגובת מנהל האגף:

"...עפ"י תגובתו של [עורך הבקשה] הדבר נעשה 'ללא כוונה', 'בטעות', 'ללא שימת לב', 'בתום לב'. מצד שני טוען [עורך הבקשה] במכתבו אל מבקרת העירייה כי בתחילת השנה הוא הגיש עבור רעייתו של מתאם גורמי חוץ ארבע-חמש הגשות...

"בנוסף, בתגובתו של מתאם גורמי חוץ הוא טוען כי העסק הנ"ל מעולם לא טופל ע"י אשתו למרות שכתובת מגוריו הפרטית שלו עצמו מופיעה על גבי תכניות ההגשה. זהו שוב סוג המקרים אליהם התייחס [יועץ משפטי חיצוני לעירייה] באומרו כי זהו מצב בלתי נסבל עבורי ועבור עובדי האגף ואין באפשרותנו לבדוק האם כל דף המוגש באגף קשור לחברת [א"ב] או לאדריכלים העובדים מטעמה..."

שם העסק: ש'

- העסק אינו כלול ברשימת העסקים.
- ב-15.7.12 חתם בעל העסק על ייפוי כוח ל-א"ב לטפל בעבורו בהליכים הקשורים להוצאת רישיון עסק.
- ב-15.7.12 הוגשה לעירייה תכנית מתוקנת לרישיון עסק. על התכנית רשומים פרטי א"ב. עורך הבקשה הוא אחד מאנשי הצוות. כתובת עורך הבקשה אינה רשומה על התכנית.
- ב-7.7.13 כתבו מפקחים לבריאות הסביבה לרעייתו של מתאם גורמי חוץ את התייחסותם לבקשה לחוות דעת מקדמית. מפקחת אחת מביניהם מסרה למנהל האגף כי הפנייה למשרד הבריאות הייתה ב-17.4.13. כלומר, א"ב ייצגה את העסק ופעלה בתיק גם לאחר המכתב למנכ"ל.

תגובת מתאם גורמי חוץ:

"זהו העסק היחיד אשר איננו מופיע ברשימה שהוגשה ע"י אשתי, והדבר הוא בטעות. יש לשים לב לעובדה כי אשתי טיפלה בתיק זה ואף הגישה עבורו תכניות מתוקנות כבר ביום 15.7.2012, דהיינו זמן רב מאוד לפני המכתבים האנונימיים של [מנהל האגף]. יש לציין כי אשתי מטפלת בכל סניפי הרשת ולא רק בראשון לציון."

תגובת מנהל האגף:

"מתגובתו של מתאם גורמי חוץ עולה שוב מוטיב 'הטעות'. מוטיב זה חוזר פעמים רבות בתגובותיהם של העובד, אשתו וצוות עובדי חברת [א"ב]. מסתבר שגם רשימת העסקים שהועברה למבקרת העירייה לא כוללת באמת את כל העסקים בהם טיפלה חברת [א"ב]. שוב לטענת מתאם גורמי חוץ מדובר בטעות ושוב אני חוזר וטוען שמדובר בשיטה. שיטה שמטרתה להסוות את היקף הפעילות האמתית של חברת [א"ב]."

* * *

תגובת מתאם גורמי חוץ :

"...מעולם לא עמדתי בניגוד עניינים כפי שנטען נגדי וכי במשך שנים עבדה אשתי בתחום זה עוד בטרם הכירה אותי... למעשה, היכרותי עם אשתי הייתה כתוצאה מעבודתה מול העירייה בתחום זה, עוד בתקופה שהיא עבדה בחברת [א"א], שהיא חברה הנמצאת בבעלות אָם אשתי ופועלת בתחום זה כבר 22 שנים. יתרה מכך, מרגע שנקראתי לשיחה אצל מנכ"ל העירייה ולאחר שמכתבה של אשתי **התקבל במשרדו ולא נדחה על ידו**, פעלנו אשתי ואני תוך שאנו מקפידים על ההוראות ועל ההסכמות, תוך ניסיון לסיים את התיקים וההסכמים עליהם חתמה אשתי טרם החל מחול השדים סביבי. עם זאת, נראה בבירור כי למאן דהוא יש אינטרס חזק ביותר להרחיק אותי מאגף רישוי עסקים ולצורך כך גויסו 'מכתבים' אנונימיים' תלויות שלא ניתן כלל לבדוק מי עומד מאחוריהן, כולל פניות ללקוחות של אשתי ע"י מי מעובדי האגף לבל יעזו לעבוד איתה." [ההדגשה במקור]

תגובת מנהל האגף :

1. יש ניסיון מצד העובד לקשור את פעילותה של חברת [א"א] הממוקמת בתל אביב והנמצאת בבעלות חמותו לפעילות חברת [א"ב] המנוהלת ע"י אשתו בכתובת מגוריו הפרטית. מדובר כמובן בשתי חברות שונות כאשר המטרה היא להסוות ולהסתיר את החשש לניגוד העניינים החמור שקיים במקרה זה.
 2. בתגובתו של מתאם גורמי חוץ, הוא טוען כי הוא ואשתו מקפידים על כל ההוראות וההסכמות, אך העובדה האמיתית היא כי מכתבה של אשתו של העובד למנכ"ל העירייה אינו תואם את מה שנאמר וסוכם. הניסיון לעוות את העובדות ולשייך כל מסמך שנמצא כי הוגש ע"י חברת [א"ב] בניגוד להסכמות 'כטעות חד פעמית' או כשייך לרשימת עסקים... כזו או אחרת מגבירה את הרושם כי ישנם לכאורה עסקים נוספים שטופלו ע"י אותה חברה ונדרש רק לחקור לעומק על מנת לגלותם.
 3. בנוסף, בהמשך למידע חדש שהגיע אליי בחודש ספטמבר 2013, הגשתי בשם עיריית ראשון לציון (לאחר דיון שנערך בלשכת מנכ"ל העירייה) תלונה במשטרה כנגד העובד בגין חשד לכאורה למרמה וקבלת שוחד.
- "תלונה זו הוגשה על מנת שהגורמים המקצועיים והמוסמכים במשטרה יבדקו את טענתם של שני בעלי עסקים שלדבריהם זכו לביקורו של [מתאם גורמי חוץ] בעסקם במסגרת תפקידו באגף רישוי עסקים. לטענתם, העובד נפגש איתם מאוחר יותר מחוץ לשעות העבודה והציע להם לשכור את שירותיה של אשתו. לטענתם, אשתו של [מתאם גורמי חוץ] ביקרה בעסקם מספר ימים לאחר שהוא עצמו היה במקום וחתמה איתם על חוזה התקשרות וכן הועברו לה כספים בגין התקשרות זו.
- "פרטי המקרה המפורטים כולל מסמכים הועברו לבדיקת המשטרה ביום 18.9.2013."

סיכום והמלצות

1. ב-7.2.13 נערכה פגישה בנוכחות מנכ"ל העירייה, מנהל האגף ומתאם גורמי חוץ שנועדה להסדיר את שאלת ניגוד העניינים. מתאם גורמי חוץ מסר לביקורת כי הוסכם בין הצדדים שתינתן לו אפשרות להישאר בתפקידו באגף בכפוף להגשת מכתב התחייבות חתום בידי רעייתו, לפיו היא מפסיקה את עבודתה הקשורה לאגף לאחר שתסיים את הפעילות בכל התיקים שהגישה כבר מסמכים בענייניהם לעירייה ובחמישה עסקים חדשים אשר עם בעליהם נחתם כבר הסכם עבודה. מנגד, מנכ"ל העירייה ומנהל האגף מסרו כי על סמך המידע שמסר באותה פגישה מתאם גורמי חוץ - ניתן אישור כי רעייתו תסיים את פעילותה מול האגף רק בנוגע לארבעה-חמישה עסקים שהגישה כבר מסמכים בענייניהם.
 2. מהמסמכים שהועברו לביקורת עולה לכאורה כי לאחר הפגישה הנ"ל, הנדסאים שהוצגו כאנשי צוות מטעם א"ב הגישו לאגף מסמכים כמייצגי עסקים עליהם לא דיווחה רעייתו של מתאם גורמי חוץ לביקורת. מתאם גורמי חוץ הסביר זאת בטעות בנתונים שמסרו עורכי הבקשה אשר ייצגו את העסקים באופן עצמאי ללא קשר ל-א"ב, ובכך ששמו של אחד העסקים, ש-א"ב ייצגה כבר בשנת 2012, נשמט מרשימת העסקים שנמסרה. לאור העובדה כי אנשי הצוות מטעמה של א"ב מייצגים בעלי עסקים מול האגף גם באופן עצמאי ולאור הממצאים וההסברים הנ"ל, הביקורת סבורה כי לא ניתן למעשה לפקח על הסדר למניעת ניגוד עניינים ברוח מכתב ההתחייבות של רעיית מתאם גורמי חוץ.
 3. הביקורת חוזרת על המלצתה מדוח ביקורת לשנת 2012 (מספר 33): "בנוגע לעובד האגף שיש חשש כי ימצא במצב של ניגוד עניינים, יש לשקול להעבירו לאגף אחר שאינו קשור לתחום עבודתה של החברה שבבעלות רעייתו. על כל פנים, יש לפעול בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה (הנחיה מספר 1.1555) בנושא 'עריכת הסדרים למניעת ניגוד עניינים בשירות המדינה'". בהתאם לתשובתו של היועץ המשפטי החיצוני לעירייה כי על רעייתו של מתאם גורמי חוץ "להימנע מלעבוד מול עיריית ראשון לציון בכל אגפיה, ככל שלא תעשה כן - ניגוד העניינים ימשך", הביקורת סבורה כי נידודו של מתאם גורמי חוץ לאגף אחר שאינו קשור לענייניה של רעייתו עשוי לפתור את סוגיית ניגוד העניינים מעתה והלאה.
- נכון למועד הפצת טיוטת הדוח ולאחר הגשת תלונה במשטרה כאמור, הועבר העובד לאגף אחר בעירייה.

לבקשת מתאם גורמי חוץ, מובאת בזאת בשלמותה התייחסותו האחרונה לטיטות הממצאים:

1. "אין בכוונתי להתייחס לכל הנאמר בדו"ח לרבות הטענות השקריות והמכפישות של מנהל האגף, שכן בעקבות החקירה המשטרית המתקיימת בעניין, אין לי ספק כיצד ייראה מנהל האגף בתום החקירה.
2. "עם זאת אבקש להתייחס ל-2 נקודות מרכזיות:
א. המכתב שנמסר ע"י אשתי למנכ"ל העירייה משקף נאמנה את אשר דובר וסוכם בפגישה מיום 7.2.13. העובדה היא שהמנכ"ל קיבל את המכתב ולא הגיב עליו, ולא טען בזמן אמת כי אינו משקף את הנאמר. שאלה זו היא שאלה מרכזית לגביה אין הדו"ח מתייחס, אלא מסתפק בהבאת תגובת המנכ"ל בלבד.

- ב. טענות מנהל האגף... רובן ככולן מחזור טענות ללא בסיס תוך הפרכת הכפשות, וזאת כדי לחפות כפי הנראה על מעשיו הוא.
- יתר על כן קיימת התייחסות בהרחבה לסעיף 3 שם משקר מנהל האגף במצח נחושה באשר לפגישותיי לכאורה עם אנשי עסקים. בעימות שנערך במשטרה ביני לבין אנשים אלו הבהרתי והדגשתי כי הם מעולם לא פגשו בי ו/או נפגשו עמי בסתר מחוץ לראשון לציון, כטענתו של מנהל האגף.
- 3" באשר לממצאי הביקורת בסעיף 3 [לממצאים] הרי שכעובדה הוגשה תלונה נגדי במשטרה. נערכה חקירה לרבות עימות עם 'אלו שהוצגו כמי שנפגשו עמי בסתר'.
- 4" לאור העובדה כי נידתי מהאגף עצמו ואני מועסק כיום באגף בנייה ציבורית, הרי שכיום יכולה אשתי לעסוק במקצועה ובעבודתה מול כל אגפי העירייה.
- 5" אני שמח שהנושא נמצא בחקירת משטרה כי אין בליבי ספק כי חקירה זו תוכיח שמעולם לא פעלתי בניגוד עניינים, ומי שהגיש את תלונת השווא יבוא על עונשו."

